

Nr 690

Av herr Jönsson i Ingemarsgården, om rätt för tilltalad i brottmål att kostnadsfritt erhålla ett exemplar av domen.

(Lika lydande med motion nr 553 i Första kammaren)

När dom i brottmål meddelas i anslutning till domstolens huvudförhandling erhåller den tilltalade del av domen genom uppläsning i rättssalen. Domen är då inte utskriven, och domskälen har ej den pregnans som brukar utmärka skrivna domar. För att analysera domskälen i anledning av eventuellt överklagande fordras under alla förhållanden tillgång till ett utskrivet exemplar, som mot lösen får beställas på domstolens kansli. När dom meddelas genom att hållas tillgänglig på domstolens kansli, kan den tilltalade exempelvis per telefon eller genom att på kansliet läsa domen få del av dess innehåll. Men för en närmare analys erfordras, som ovan påpekats, givetvis ett eget exemplar.

I praktiken förfares givetvis så, att försvararen, där sådan anlitats, beställer domen och löser den för klientens räkning. Det kan här anmärkas, att häktade i särskild ordning också tillställs domen.

Emellertid kan man ju ställa sig frågande till detta lösen- och beställningssystem, då det gäller brottmålsdomar. Då det här gäller samhällsینگripanden mot enskild person av bestraffningskaraktär, synes det ej vara för mycket begärt att den dömande myndigheten kostnadsfritt och utan särskild begäran tillställer den tilltalade ett exemplar av den urkund som ligger till grund för kommande eventuella straffverkställighetsåtgärder.

Domstolarnas arbetsbelastning skulle ej nämnvärt ökas med detta, eftersom kopior av domen för olika ändamål ändock måste färdigställas. Expeditionsarbetet med ytterligare en kopia till den som dock är huvudperson i målet förefaller då vara en ringa extrabelastning.

Möjligen bör dock här undantag göras för bötesdomar i erkända mål, där domen meddelas i förenklad form. Intresset av att få del av sådana domar är måhända också mera begränsat.

För övriga fall däremot synes en reform i här antydd riktning starkt motiverad. Den tilltalades rätt att kostnadsfritt få del av domen bör härvid anses tillfredsställande tillgodosedd, om domen tillställs honom under hans senast kända adress, eventuellt till hans försvarare.

Under hänvisning till det anförda föreslås,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om sådana författningsändringar att tilltalad i brottmål —

eller i förekommande fall hans försvarare — som huvudregel kostnadsfritt utan särskild begäran tillställs ett exemplar av domstolens dom i målet.

Stockholm den 26 januari 1964

Elias Jönsson

i Ingemarsgården